

የሚቀጥለውን ምርጫ በኛ ቀመር የኛ ያሸናፊነት ውጤት እንዴት እናደርገዋለን?

በዚህ አለም እስከኖርን ድረስ ማንኛውም ስህተት፤ መዘናጋት፤ ከጊዜ ጋር ማድረግ የሚገባን አለማድረግ፤ ሌላ የተሻለ መንገድ ሲኖራል ብሎ አማራጮችን አለማየት..... ዋጋ ያስከፍላል። የምንራመድበትን መንገድ አጠነን እያየን ከአለመሄድ ተደናፍቀን በራሳችን ላይ ከምናመጣው ጉዳት ጅምር። የቤት ክራሶችንን ተዘናግተን በስህተት ሳንከፍል ቀርተን ከምንከፍለው መቀጨ ወይም መኪና እየነዳን ሀሳባችንን መሪው ላይ ለትንሽ ደቂቃ ሳናደርግ ቀርተን በኛም ቤሌሎች ላይም የምናስከትለው አደጋ እያለ ይቀጥላል።

ይህ ጉዳይ በአገርና በህዝብ ላይ ሲሆን ጉዳቱ የከፋ ነው። ይህንን ከኛ በላይ የሚያውቅ መኖር መቼም የለበትም። አገራችንን ከዚህ በላይ ስህተት፤ ከዚህ በላይ መዘናጋትን፤ ከዚህ በላይ ያሉ አማራጮችን ሳይታዩ እንዲያልፉ ወይ ጊዜ የፈጠራቸውን አጋጣሚዎች ሳንጠቀም እንድናሳልፍ..... ሆኖ አይደለም ያለችን።

ከዚህ በኋላ ትክክል ለመሆን ያለ መስማማትን ወስደን። ውጤታችን ትክክል ያልነውን ከማሳካት ጋር ብቻ የሚለካ ብቻ እንደሆነ እናውቃለን። ትክክል፤ መደረግ ያለበት ነው ያልነውን ሀሳብ አሸናፊ ተፈጻሚ ማድረግ ከአልተቻለም ጥፋቱ ከመነሻውም ስህተት የመሆን ያክል ነው። በአገራችን የጊዜው ሁኔታ እውነትን ትክክል የሆነውን መያዙ ብቻ ዋጋ ቢስ ነው ለማለት ነው። እንዲሁም ስህተት ከተሰራ በኋላ መደረግ ነበረበት ቢሆን ኖሮ አልጠቀመንም ። ይህ ለወደፊቱ በተወሰነ ደረጃ መማርያ እንጂ ያለፈ ሞቷል። በተወሰነ ደረጃ ያልነው ትናንት ትክክል ለማሰብ ትክክል ለመወሰን አጋጣሚን ለመጠቀም የነበሩ ሁኔታዎች ዛሬ ውስጥ ሁሉም የሉም። ዛሬ አዲስ ነው። ዛሬ ትክክል ለመሆን መቅረብ ከአለበት ልንመረምረው ከሚገባ ብዙ አማራጭ ሀሳቦች እንደአንድ ተደርጎ እቅዳችን ይወሰድልን።

የቅንጅት መሪዎች ተፈተው በአሜሪካ ለሰራ ጉዳይ በየከተማው ሲዘዋወሩ ተጣልተንበትም ቢሆን በአካል ለማወቅ፤ ልናስተናግዳት እደለኞች ለሆነው። ዛሬም ድረስ አፍሣው የሄደችው ፍቅሯ ከበሬታዋ ጥልቅ የሆነ አመለካከት ትናንትና ከኛ ጋር እንደነበረች ሆኖ የሚሰማን። ምርጫ የደረገችው ሰላማዊ ትግል ላይ በተደጋጋሚ ሞግተናት ከብረት የጠነከረ እምነቷንና ቁርጠኛነቷን ተግባራዊ እንደምታደርገው እርግጠኛነቷን ምስክር ልናደርገላት ለምንችለው። ስለዚህ እምነቷ ዋጋ እየከፈልችበት ላለችው ለወ/ሪ ብርቱካን ሜደቅሳ ክብር ይሁንልን።

የሚቀጥለውን ምርጫ እስከ መስክሎቹ እኛን በሚጠቅም መንገድ ለመጠቀም መደረግ አለበት ያልነውን የኛን ሀሳብ ስናቀርብ አንገቢ ከዚህ በታች ያስቀመጥናቸውን ታሳቢ አድርጎ ያንብብን።

1.ይህ የመፍትሄ ሀሳብ በጃችን በአለ ልናደርገው በምንችለው በኛ በኢትዮጵያዊያን አቅም፤ እውቀት፤ ችሎታ፤ ችግሩን መረዳት ላይ ብቻ ተንተርሶ የተሰራ ነው። እርግጠኛ የማንሆንበትን ከሌሎች አገሮች ህዝቦች ልናገኝ የምንችለውን እርዳታ ግምት ውስጥ ያላስገባ ነው። ብዙ እኛን የሚጠቅሙ የተሰሩ፤ ጊዜ የፈጠራቸው አጋጣሚዎች፤ ውጫዊ ሁኔታዎች እንዳሉ ግን እናውቃለን።

2.ሰለሚቀጥለው ምርጫ ይህ ቢደርግ ለማለት ሲታሰብ አሁን በአለው ሁኔታ ስለምርጫው ጠቅላላ ሁኔታ ስለተሳታፊዎች አሰላለፍ የተወሰነ ነገር ማለት አግባብ ያለው ነው። ጀምረንው ነበር። አቶ ሸባባው ከአውሮፓ ይህንን አስመልክቶ እኛ ልንል ከምንችለው በላይ በሚገባ ጥርት በአለ ሁኔታ ሰላጻፊበት እንዳለ ተቀብለንዋል። የመጨረሻ ይሆናል እስካሉት ትንቢታዊ ውጤት

ድረስ። ለአንባቢ ድግግሞሽ እንዳይሆን በአጋዥ ዶክመንትነት ይያዝልን። የግድ ሊነበብ የሚገባው ነው። ለማንበብ ይህን ሊንክ ይጎብኙ።

http://www.ethiomeia.com/adroit/ethiopian_election.pdf

የዚህ ጽሁፍ አላማ ግን ችግሩን ከአወቅን የመጨረሻ ውጤቱን ላይ ስምምነት ከአለን ውጤቱን እኛን በሚጠቅም አሸናፊ በሚያደርገን መንገድ ልንቀይረው የምንችለው እንደት ነው የሚለው ላይ ትንሽ ነገር ሞክረን በአለ እውቀቶችን ለተሻለ እቅድ እንዲሰሩበት ለማነሳሳት ነው።

3. ጽሁፉ መፍትሄ ለመጠቀም ሲባል ያሉ አመለካከቶችን የተደረጉ ውሳኔዎችን ... በተወሰነ ደረጃ ሊቃወም ይችላል። ምንም እይነት ያለ አመለካከትን ለማጣጣል፤ ግለሰብንም ቡድንንም ለመቃረን ተደርጎ ግን አይወሰድ። በአንጻርት ለመግለጽ በአጨራ ሌላ መንገድ ስላጣንለት ነው።

4. በእምነት ደረጃ ወያኔን ለመጣል ሁለገብ ትግል ነው መደረግ ያለበት ብለን ነው የምናምነው። ከዚህም እምነታችን እኛ አገርቤት የሚደረገውን ጥረትም ምርጫውንም እንደትግል ነው የምናየው። አቶ ሸባባውም በጽሁፋቸው እንዳስቀመጡት በአራተኛ አገር አቀፋዊ ምርጫ ውሳኔያቸውን በግልጽ ለአሁኑ በአይገልጹም ምርጫው ውስጥ ተቃዋሚዎች መግባታቸው አይቀርም። አንካፊልም ከሚለው ውሳኔያቸው ወይ ተካፍለው ምርጫውን የ97ቱን አይነት ከአላደረጉት በሁለቱም ወያኔ ተጠቃሚ ሆኖ የወጣል ብለን ፍራቻ አለን። ይካፈሉ አይካፈሉ የሚለውን አስበንበት ምርጫ ላይ መካፈሉ ግን ውጤቱ በኛ ስራና እቅድ ... ላይ ስለሚወሰን አስከመሰናክሎቹ ምርጫው ላይ ቢካፈሉ ነው የሚሻለው የሚለው ሀሳብ ለኛ አሸንፏል።

5. ለኛ ብዙም ጉዳቱ በአይታየንም እቅድ እነደመሆኑ ዝርዝር ሁኔታ ውስጥ ይገባል ሚስጥራዊነት ላይ ጥያቄ ያሰነሳ ይሆን ብለን አስበናል። ስለዚህም መግቢያችንና እቅዱ ውጤታማ እንዲሆን መስተካከል ያለባቸው አመለካከቶች ላይ ከእቅዱ ጽሁፍ ውሳኔ፤ መተባበር፤ የወያኔ የምርጫ ዝግጅትና ምርጫውን ሊያካሂድበት የሚፈልገውን ብለህት ላይ ብቻ ሀሳባችንን ስተን ክፍል አንድ ጽሁፋችን ያቆማል። ህዝብ ውስጥ ገብቶ ከምናገኘው አስተያየትና ትግል ላይ ያሉ ድርጅቶች ስለጉዳዩ ከሚኖራቸው አመለካከት ጋር የቀረውን ዋና ዝርዝር እናስከትላለን።

ብርቱካን

ብርቱካን ጣፍጭ ፍሬ። ለታመመ መጠየቂያ፤ ለታሰረ ማጽናኛ ብርቱካን ለኛ ድሮም ቢሆን ለፈውስ ነው። ምርጫውን ብርቱካናዊ ለማድረግ ማን ከልክሎን። ብርቱካናዊ ምርጫ ብለን ጠርተነው ብርቱካናዊ ማድረግ እንችላለን።

እንደገና ልንመረምራቸው የሚገቡ የተሳሳቱ አዳካሚ አስተሳሰቦች

ህዝብም ተቃዋሚዎችም ላይ የተሳሳተ በሚቀጥለው ምርጫ አዳካሚ ሊሆን የሚችል አስተሳሰቦች አሉ። እነዚህ አስተሳሰቦች ከምርጫ 97 በኋላ እነመለስ ከወሰዱት ዘግናኝ አፈና ጋር የተያያዙ

ናቸው። ብርቱካናዊ ምርጫ ውጤት እንዲያመጣ እነዚህ አስተሳሰቦች ሊጠሩ ይገባል። አፈናው እነዚህን አደገኛ የተሳሳቱ አመለካከቶችን በህዝቡም በተቃዋሚዎችም ላይ በተወሰነ ደረጃ እንዲኖሩ አድርጓል። በተቃዋሚዎች በኩል የጥፋተኝነት የበዛ የሀላፊነት ስሜት። በህዝብ ዘንድ ተቃዋሚዎች የነበረቸውን አቅም በአላገናዘበ የትናንት ታሪክ ቢሆንም ነገሮችን አጣሞ ወያኔ ስልጣን ላይ አሁንም ያለው በተቃዋሚዎች ስህተት አድርጎ ማየት። ምርጫን በሰለጠነው አለም ከሚጠቀሙበት መንገድ፤ ሊሰጠው ከሚችል ትርጓሜ ብቻ ተነስቶ ምርጫ አያስፈልግም በምርጫ ለውጥ አይመጣም፤ ድምጽ መስጠቱ ኮሮጆ ስለሚገለበጥ ዋጋ የለውም የሚል ምርጫ ላይ ያለ አስተሳሰብ። ወያኔ የወሰደው እርምጃ ወንጀል መሆኑ ቀርቶ ጥንካሬ ተደርጎ የመውሰድን ለለውጥ የነበረውን መነሳሳት እንመለስ የወሰዱት የሀይል እርምጃ ነው ያቆመው ብሎ ማሰብ ናቸው።

በሰላማዊ መንገድ እየታገሉ ያሉ ተቃዋሚዎችን የበዛ አጥፊዎች ማድረግና፤ ይህ የፈጠረው ተቃዋሚዎች ላይ ላደመጠው የሚታይ የበዛ የሀላፊነት የጥፋተኝነት ስሜት

ተቃዋሚዎች ዛሬም ድረስ ያ ሁኔታ እንዲያፈጠር ከነሱ በኩል ሊያደርጉት ይችሉ የነበሩትን ነገር ይመረምራሉ። ለሌላ መቶ አመት ሲብሰለሱበት ቢቆዩም ያኔ ከወሰዱት ትክክለኛ እርምጃ የተሻለ ነገር ማድረግ መወሰን አይችሉም ነበር። የነዛን ገጽፈን ዜጎች ሂወት ሊያተርፉ የሚችሉት እስከጭራሹ ለምርጫ በአይወዳደሩና በአያሽንፉ ነበር። ዛሬም እነዛን በግፍ ይተገደሉ ገጽሀን ከሞት አንስታችሁ ብትጠይቁቸው በሰላማዊ መንገድ ለምርጫ ተወዳድራችሁ ለምን አሸነፋችሁ አይሏችሁም። እነሱም መሰዋት ሲሆኑ ምክንያቱን አምነውበት ነው። መሰዋትነታቸው ለዘላለሙም አግባብ ላለው ለትክክለኛ ነገር የተከፈለ መሰዋትነት ሆኖም ይኖራል።

ህዝብም ውስጥ መነሳሳቱን ለማፈን ወያኔ ከወሰደው ከተጠና ከተቀናበረ የበዛ ዘግንኝ እርምጃ አኳያ ፤ ቅንጅት ምን ማድረግ ይችል ነበር? ምንስ አቅም ነበረው? የሚለውን ጠይቆ መልስ ከአለመስጠት እንዲሁ ለምክንያታዊነትም፤ ለፖለቲካ ጠቀሜታም ተብሎ የተደረገው መሪዎቹን ጥፋተኛ ስህተተኛ የማድረግ ስራ ህዝብ ውስጥ ሰርጸ በተወሰነ ደረጃ ውጤቱ እየታየ ነው። ወያኔዎች ደግሞ በጣም ሰርተውበታል እንመለስ ከምርጫ በኋላ ሰሩ ሊባልላቸው የሚችለው ትልቅ ስራ ይህ ነው። እኛም ከሚገባው በላይ አግዘናቸዋል ውጤታማ እንዲሆኑ ረድተናል። ይህ አደገኛ አስተሳሰብ ነው ተቃዋሚዎች በሚቀጥለው ምርጫ የሚኖራቸው ስኬት በተወሰነ ደረጃ ይህን አመለካከት እነሱም ለራሳቸው ከማሸነፍ ህዝብ ውስጥም ተቀባይነት እንዲያኖረው ለማድረግ ከሚሰሩት ስራ ጋር ይያዛል።

ይህ አመለካከት እንዲሰርጽ ሌሎች አገራትም አስተዋጾ አድርገዋል አሜሪካኖች መርጃ ድርጅታቸውም በርትቶ ሰርቷል። ይህን ለማወቅ ምንም የጠለቀ እውቀት አያስፈልግም ምርጫውን ከታዘበው የካርተር ማእከል ከሰጠው ግምገማ ጀምራችሁ እስክት ዲፓርትመንት ያወጣቸውን ሪፖርቶች፤ ጽሁፎች፤ የህዝብ ተወካዮቻቸው የጻፏቸውን ደብዳቤዎች ሜዲያዎቻቸው ስለሁኔታው ያቀረቧቸውን ዘገባዎች ማዳመጥ መመርመር ብቻ ነው የሚያስፈልገው።

እንመለስ በምርጫ ተሸንፈዋል ኮሮጆ ገልብጠው ነው ስልጣን ላይ ያሉት ብለው በግልጽ አስቀምጠው አያውቁም። መረጃው እያላቸው ከምርጫው በኋላ ለተፈጁት ገጽሀን ተጠያቂው መለስ ነው በግልጽ አይሉም። ምንም ጥፋት እንደሌለባቸውም ቢያውቁም የቅንጅት መሪዎች ገጽሀን ናቸው ብለው በግልጽ አስቀምጠውም አያውቁም። መለስ ኮሮጆ ገልብጠህም ለሚቀጥለው ምርጫ እነዚህን ጉዳዮች ለማስተካከል ቃል ግባና ግዛ ተብሎ እድል ተሰቶት እንደነበር በፍጹም አንዴም ተሳስተው እንኳ ገልጸው አያውቁም። ሌሎችን ብዙ ምክንያቶች መጥቀስ ይቻላል። ለምን ለሚለው? የኛን ችግር እነሱን በሚጠቅም ሁኔታ መጠቀም ይፈልጉ ስለነበር ነው። ተጠቅመዋልም

ሰርቷልም ። ለጊዜው አንገቢ እንዲወስድልን የምንፈልገው የትናንት ታሪክ ሆኖ ይህ ተቃዋሚዎችን ስህተተኛ የማድረግ እነሱ ስህተት ስለሰሩ ነው ወያኔ ስልጣን ላይ ያለው የሚለው አስተሳሰብ ከየት የመጣ ነው ብላችሁ ብትጠይቁ አንዱ ምንጩ ይህ መሆኑ እንዲታወቅ ነው።

ሌላው ለወያኔ ዛሬም ስልጣን ላይ መኖር ከምርጫው በኋላ በይበልጥም ከተፈቱ በኋላ ቅንጅት መከፋፈሉ ነው የሚለው ሀሳብ ነው። ይህ ሀሳብ አንድ ከራሳቸው ከወያኔዎች ተደጋግሞ የሚነገር ሲሆን ሁለት የተወሰነ እውነታን ይዘው ለፖለቲካል ፍጆታ ብቻ ሌሎች ፖለቲከኞቻችን የሚያነሱት ነው። መከፋፈላቸው ተቃዋሚውን ክፍል አዳክሟል አዎ፤ መከፋፈላቸው ለህዝቡ ጥሩ መልክት አላስተላለፈም እውነት። በአይከፋፈሉ ዛሬ ወያኔ አይኖርም ትግሉ የተዳከመው ስለተከፋፈሉ ነው ውሸት ። የተከፋፈሉት ከሁለት አመት በኋላ ከስር ሲወጡ ነው። ያኔ ትግሉ በተከታይ ተቀብሎ የሚመራው ቶሎ ሳያገኝ ቀርቶ በሌሎች ብዙ ምክንያቶች ተዳክሟል። በአይከፋፈሉ ጠንካራ ተቃዋሚ ዛሬ ለመፍጠር የሚደረገውን ጥረት ያስቀር ነበር እንጂ ወያኔን ለመጣል የሚያስችል አቅም ሁኔታዎች አልነበሩም። ወያኔ ስልጣን ላይ ያለው በቅንጅቶች ስህተት ነው ሲባል በጊዜ የሆነውን የተደረገውን በአለማዬን ወይ ሆን ተብሎ ከአልሆነ ይህ ሀሳብ ሲሰነዘር ቅንጅቶች በጊዜው ከነበራቸው አቅም በላይ በፍጹም ሊሸከሙት የማይችሉት የዱላ ውርጂቶች ወያኔ እንዳወረደባቸው ግምት ውስጥ አያገባም። የህዝብ ለትግል መነሳሳቱ በነበረ ጊዜ መሪዎቹ በሙሉ ተሰብስበው እስር ቤት እንደነበሩ ይረሳል። ያልታሰሩት ምን አስቸጋሪ ፈታኝ ሁኔታ ውስጥ ነበሩ አይታይም። ይህ ማለት ስህተት አልነበረም ማለት አይደለም ወቀሳው በአግባብ አጥፊውን የሚኮንን አልሆነም። ከሚገባው በላይ ለሰብነት የሚጠቀምበት ክፍል እየበዛ ስለሄደ ነው። ትግሉ ውስጥ እንዳለው እንዳብዛኛው እኛም በተመሳሳይ መነጻር ነው የምናየው። ወያኔ ስልጣን ላይ ዛሬ ያለው ከሚገባው በላይ የተቀናበረ አፈና ግድያ በገፍ እስር ብዙ አገርና ህዝብን አደጋ ላይ የሚጥል ውሳኔዎችን እርምጃዎችን አድርጎ ነው።

ከላይ ያሰቀመጥናቸው የተሳሳቱ አስተሳሰቦች ተቃዋሚዎች ወደፊት በሚያደርጉት ትግል ላይ ተጽኖቸው ከአሁኑ እየታየ ነው። በጣም የበዛ የሀላፊነት ስሜትና፤ ተደጋግሞ ስለተባለ ከፍተኛ ደረጃ ላይ ያለ ላዳመጠው የሚሰማ የጥፋተኝነት ስሜት አለባቸው። በሚቀጥለው ምርጫ ተወዳድረው ማሸነፍ ከፈለጉ ከዚህ የአይምሮ ሁኔታ ውስጥ መውጣት አለባቸው። እነደኛ እንደኛ የመከዳት ስሜት በአይሰማቸው ይገርመናል። በግል የድርሻቸውን የተወጡ ጥቂቶች በአገርቤትም በውጪም ይኖራሉ እንደ አንድ አገር ህዝብ ግን ማድረግ የሚገባንን ያህል አላደረግንም ከድተናቸዋል።

የምትገጠሙት በአላንጣ አስቸጋሪ እንደሆነ እናውቃለን። በሚቀጥለው ምርጫ ስትካፈሉ በተወሰነ ደረጃ አብልጣችሁ ሀላፊነት ልትወስዱ ትችላላችሁ ። ሙሉ በሙሉ የወያኔንም የሀላፊነት ድርሻ ደርሳችሁ በሰላም ለመታገል ምርጫ ለመወዳደር ግን አታስቡ። ከናንተ በኩል ያለው ህጋዊና ሰላማዊ መሆኑን አረጋግጡ። ከዛ ውጪ ስልጣን ላይ ለመቆየት አገላለው አስራለው፤ ከህግ ውጪ እንቀሳቀሳለው እንደበፊቱ ካለ እድሉን ሰጡት። እያደረገቻሁ እንዳላችሁት እናንተም የመስዋትነቱ ቀማሾች እስከሆናችሁ ትግል ማለት ይህ ነው። አሸናፊ የሚያደርገንም ሚስጥሩ ያለው እዛ ላይ ነው። ውጤት እንዲያመጣ ከፈለጋችሁ ከአሁኑ ጠንካራ እንቅስቃሴ ጀምሩ። ከሁለት አመት በኋላ ምርጫው ከመደረጉ በፊት ወያኔ እራሱን እንዲገድል የሚያደርግ እንቅስቃሴ። የወያኔም የምርጫ አስተሳሰብ በተቃራኒው እንደዛው ነው። በህግ ጠፍሮ፤ በማስፈራራት ተስፋ በማስቆረጥ መነሳሳት የሌለበት ፈዛዛ ምርጫ አካሄዶ ሽውዶ ማለፍ ነው።

ከቅንጅት ምርጫ በኋላ የነበረው የህዝብ ትግል ለምን ሞተ።

እዚህም ጉዳይ ላይ ሁለት አይነት አመለካከት አለ። ወያኔ በሀይል እርምጃ እንደተቆጣጠረው ብቻ አርጎ የማቅረብና የሀይል እርምጃው ድርሻ አለው እንጂ የህዝቡን ለለውጥ መነሳሳት አላስቆመውም ትልቁ ምክንያት ትግሉ የቀዘቀዘው በመሪዎቹ መታሰር ትግሉ መሪ በማጣቱ ነው የሚል ነው። እኛ በሁለተኛው እንስማማለን መሪዎቹ ከታሰሩ በኋላ፤ ከሁለት ዙር ወያኔ ከአደረገው ጭፍጨፋ በሀያ ሺዎች ሰብስቦ ከአሰረ በኋላም ትግሉ ለስድስት ወር ቀጥሎ ነበር። ይህ ያለምንም መሪ ነበር ሲካሄድ የነበረው። ይህንን ስናየው ያኔም የዘመቻ ስራ ሁሌ ስህተት ስለማያጣው ነው እንጂ ብለህት ነበረው። አሁንም የህዝብን ለለውጥ መነሳት የሀይል እርምጃ አያቆመውም ሌላ ስህተት ከአልሰራን ብለን እንድናምን ያደርገናል።

ወያኔ የሰራው ወንጀል ነው። ህዝብ ወንጀልን እንደጥንካሬ ቆጥሮ ከዚህ በኋላ ለትግል አይነሳም የሚለው ድምዳሜ ከባድ ነው። ምክንያት እስካለ፤ ሁኔታዎችን መፍጠር እስክቻልን ከህዝብ ጋር መገናኘት፤ እንዲታመንብን ልናደረገው እስክቻልን ወያኔ ሰልጣን ላይ እስካለ መቼም ለትግል ይነሳል። ምርጫ 97 ወያኔ ሲገድልና ሲያስር የመጀመርያው አይደለም ከዛም በፊት ብዙ ጊዜ በገፍ ሲገድል በገፍ ሲያስር ነበር።

እኛ ያለን አድል ምርጫውን እንደ አንድ መታገያ ማየት ነው።

ምርጫ በሰላማዊ መንገድ ፕሮግራም አቅርቦ በዜጋው ምርጫ መንግስት ለመቀየር የሚደረግ ሂደት ነው። ያገራችን ሁኔታ ግን ይህን አይፈቅድም። ለዚህ አልታደልንም። የምርጫ ጥቅም ግን ይህ ብቻ አይደለም። ምርጫ ህዝብን ማስተማሪያ ነው፤ ምርጫ ክህዝብ ጋር መገናኛ ነው፤ የህዝብን ፍላጎት ማወቂያ ነው.... ምርጫ ትግልም ነው። ምርጫን አሁን በለው የኢትዮጵያ ሁኔታ ለመታገያ ማድረግ ይቻላል። ምርጫ 97 ለዚህ ጥሩ ምሳሌ ነው።

እዚህ ላይ በኢትዮጵያ ፖለቲካ ጥሩ እውቀት ያላቸው እናት አስተያየት እናስቀምጥ። ትንሽ እንድታውቋቸው ስለላቸው አንዳንድ ነገሮች እናንሳ። ትምህርት የላቸውም እናት ናቸው። ወያኔ የገባ ሰሞን ኢትዮጵያ ውስጥ ከነበሩበት ቦታ ትጥቅ ከህዝብ አስፈትቶ በመኪና ጭኖ ሲወስድ መንገድ ላይ ቆመው ኩኩታቸውን አቀለጡት ጎረቤት ምን ተፈጠረ ብሎ ተሰብስቦ ምን ሆኑ ሲላቸው ምን ምን ሆንሽ ብላችሁ ትጠይቁኛላችሁ አገራችን ችግር ውስጥ የምትገባው ወያኔ አሸንፋን ስለገባች አይደለም ወንዱ ሁሉ መሳሪያውን ፈቶ ይህው መሳርያው ተጭኖ ሲሄድ እያያችሁ ብለው መለሱ።

ከምርጫ 97 በኋላ ተቃዋሚዎች ፓርላማ መግባት የለባቸውም ብለን እኛ ስንንጨጨ እላቸው መግባት አለባቸው ነበር የሚሉት። እኛ የምርጫ መዘረፋን፤ የንጹህናን ያላግባብ መጨፍጨፍ፤ ከውጪው አለም ይኖራል ብለን የነበረውን ድጋፍ ምክንያት ስናደርግ። እሳቸው ይህንን ሁሉ ትክክል ይሉንና እሳቸው ትግሉን ከማስቀጠል ህዝብ ጋር መድረስ ከመቻል አኳያ ነበር የሚያዩት። ፓርላማ ካልገቡ ይሆናል ያሉትም አንድም ጠብ ሳይል ነው የተፈጸመው። እኚህን እናት ዛሬም ተቃዋሚዎች የአሁኑ ምርጫ ላይ ቢሳተፉ ወይስ በአይሳተፉ ይሻላል ብለን ጠይቀናቸው ነበር።

ቀጥተኛ መልሳቸው ከአልተካፈሉ ተሰብስበው ኪነት ያቋቋሙና ዘፈን ያውጡ ነበር። ለነገሩ ዛሬ በሀሳብ አንድ ነን። ለመሞገት ያህል። እማማ ወያኔ እንደባለፈው ኮሮጆ ይገለብጣል፤ ይገላል ያስራል፤ ህዝብ እንዳይሰበሰቡ እየከለከለ ነው። መልሳቸው ይሰረቃ ከፈለገም ይግደል ይሰር ይህ

አሱን ይጭነቀው እንጂ እናንተ ምን ቤት ናችሁ። መስጧችሁ ነው እንጂ ያኔ ስለሰረቀ ስለገደለ ስለሰረ የተጎዳን እኛ ብቻ አይደለንም እኛ ልጆቻችን አተናል ያንገባንበኛል። ደግሞ ሁሌ እየገደሉ ህዝብን እየበደሉ መቀጠል አይቻልም። ይህም እናንተ ስትፍጨረጨሩ ያላችሁት ለዚህ አይደል። እኔኮ የናንተ ነገር ሰው ለአገሩ መሞት የለበትም መታሰር የለበትም እያላችሁ እንዴት ነው የምትታገሉት። ደግሞ ያኔ ሌላ ዛሬ ሌላ ጊዜ ነው። ዜናም አትሰሙም እንኳን ሌላ ገድሎ ለባለፈውም የአለም ፍርድ ቤት መለስ ይቀርባል እየተባለ አይደል። ሰብሰባ ከለከለ አስከጭራሹ አይቻልም እስኪል አዲሳባ ሰብሳባ አለ ብሎ ምክንያት ከአደረገ ወለጋ ላይ መጥራት ነዋ። እንደውም በሁሉም ከፍለ ሀገር ነው ለማድረግ መጠየቅ ያለባቸው። የሚል ነበር።

የሚያሳስበው አንድ ሆነው መልሰው የህዝብን አመኔታ እንዴት ማግኘት ይችላሉ የሚለው ነው እንጂ እውነትም አማማ እንዳሉት ምን ሊሰሩ ነው ታዲያ። መካፈል የለባቸውም የሚሉት ክፍሎች ለመካፈል ያለውን ችግር እንዴት ያሸንፏቸዋል፤ ምርጫውን አሸንፎስ ውጤቱን እንዴት መጠበቅ ይቻላል ነው የሚሉት እንጂ ምርጫ በአለመካፈል እንዴት ወያኔን ማስወገድ እንደሚቻል ወይ ትግሉ ተጠቃሚ እንደሚሆን አይደለም። ሌሎች ምርጫን የሚጠቀሙበትን ግልጋሎት ትተን እኛ ምርጫውን የትግል ስትራቴጂ አድርገን ነው ማየት ያለብን። ከህዝብ ጋር መገናኛ፤ ትግሉን ማስቀጠል ....ማድረግ ነው ያለብን።

እዚህ ጉዳይ ላይ የሚነሱ መከራከሪያዎች አንድ ምርጫውን ተቃዋሚ የሌለበት ማድረግ ለወያኔ ምክንያት ማሳጣት የሚል ነው። የምንታገለው ምክንያት ለማሳጣት ነው ለማስወገድ?። ለምክንያቱም አናሳጣውም ተቃዋሚዎች ይኖሩታል። ልደቱን ምን ብላችሁ ልታቆሙት ነው የጨሚሶንስ ቅንጅት። በአይመረጡም ተመጥኖ ይሰረቅላቸዋል ምን አልባት በአለፈው መለስ ለተቃዋሚው አሸንፈዋል ብሎ ከፈቀደው ቁጥርም የተሻለ መቀመጫ። ምንም ተቃዋሚስ በአይካፈል ወያኔ እጃቸውን ጠምዘዜ ምርጫ ውስጥ ላስገባቸው ወይ ነው የሚለው ይህም ምክንያት ነው።

ህጋዊነት ለማሳጣት ነው ሌላው አጠቃላይ ከአሰብንበት ግን የወያኔ ጉዳይ ለኛ አንበሳ ምን ይበላል ተበድሮ ምን ይከፍላል ማን ጠይቆት ነው። በጉልበት ስልጣን ላይ ያለ ህጋዊ የማይሆን ቢሆን ኖሮ ከምርጫ 97 በኋላ እንኳ ህጋዊ አይደለምም ተቃዋሚውም ህዝብም ሌሎች አገራትም በአሉት ነበር። ከውጪ አገራት የሚያገኘውን ማንኛውንም ድጋፍ ለማሳጣት የሚሰማ ቢኖር አሁን ያለው ምክንያት በቂ ነበር። ለወደፊቱ ደግሞ ኮሮጃ ስለሚገለብጥ ምርጫ አልተካፈልንም አትርዱት ይሻላል። ይህም አሁንም ደግመን አሸንፈነው ኮሮጃ ገልብጦ ነው ስላጣኑ ላይ ያለው አትርዱት የሚለው ነው ምክንያታዊ?።

ትንሽ የሚመስለው መከራከርያ ህዝብ በድምጹ መንግስት እቀይራለው የሚል ተስፋ ውስጥ ገብቶ ወገቡን ጠበቅ አድርጎ ሌላ አማራጭ እንዳያይ ያደርጋል የሚል ነው። የ97ቱ ምርጫ የተካሄደው ኢትዮጵያ ውስጥ ነው ምርጫውን ተከትሎ የሆነውም ሁሉ የሆነው አዛው ነው። ታዲያ ህዝቡ የሚቀጥለውን ምርጫ እንደትግል እንጂ አልጋ በአልጋ የሆነ መንግስት መቀየሪያ አድርጉ ከምን መነሻ ነው ሊያየው የሚችለው። ምርጫው ላይ የሚካፈሉ ተቃዋሚዎችም ደግመው ደጋግመው ማለት ያለባቸው ውጤት ምረጡን ድምጻችንን ግን ከመጀመርያውም ለመስረቅ እንዳይታሰቡ ከተሞከረም ለማስመለስ አብረን የምንታገልበት ይሆናል ነው።

ተቃዋሚዎች አሁን በአለው ሁኔታ ምርጫ መግባታቸው ምን ጥቅም አለው? ነው እንጂ ምርጫ በአይገቡ ወይም ገብተው የ97 አይነት ምርጫ እንዲሆን ከአላደርጉ ትግሉ ላይ ምን ጉዳት አለው? ተብሎ እየታሰበ አይደለም። ቀጣዩን ምርጫ አስመልክቶ እዚህ ጉዳይ ሰንጠረዥ ሀሳብ ስንሰጥ አብረን ይህን ጉዳይ ለመመለስ ብንሞክር አቋም ላይ ጥራትን የፈጥራል እንላለን።

አሁንም እንለዋለን የሚያሳስበው አንድ ነገር ብቻ ነው። ተልፈሰፍሰን ምርጫ ገብተን ማሸነፍ ብቻ አይደለም በዘረራ እንዳለፈው ከአላሸነፍነው። የህዝብን ተሳትፎ ከአለፈውም በበለጠ መፍጠር ከአልቻልን ። እስከጭራሹም ከአልተካፈልን ወያኔ ከሁለቱም ተጠቃሚ ነው። ለሌላ አምስት አመት ይቀጥላል። ይህ ምርጫው ላይ መካፈል ይሻላል አይሻልም ከሚለው መነሻ ነው። ወያኔ ስልጣኑ ላይ ለመቀጠል አይደለም ለሌላ አምስት አመት እስከምርጫውም የማያቆየው ነገሮች ሊኖሩ እንደሚችሉ እንገምታለን።

ወያኔ ስራቸው የሚባሉ ለሚቀጥለው ምርጫ ጥሩ ተወዳዳሪ ያደርገዋል የሚባሉት ነገሮች ምንድን ናቸው።

በነመለስ ጭንቅላት ታቅዶ ተሰራ የተባለው ኢህአዲግን ለሚቀጥለው ምርጫ አሸናፊ ተወዳዳሪ ያደርገዋል የሚባለውን ለኢህአዲግ እንደ ጥንካሬ የታየለትን ነገር እስቲ እንየው። ላለፉት ሶስት አራት አመታት ስራተኛውን በሰራው ዋስትና በማስፈራራት፤ ተማሪውን በትምህርት እድል ተመርቆ ሊኖረው በሚችል ስራ በማስፈራራት አባላትን ሲመዘግቡ ነበር። አምስት ይሁን ስድስት ሚሊዮን ደርሰዋል። በዘጠና ሰባቱ ምርጫ ለተቃዋሚዎች ማሸነፍ ድርሻ ነበራቸው ያላቸውን መሀበራትን ለመጫን አዳዲስ ህግ አውጥቷል። ስኬታችን ማለታቸው ስለማይቀር እንወስድላቸው የተወሰነ የሚታይ መንገድና ህንጻ ተገንብቷል። በንግግርም በድርጊትም የህዝብን የትግል መንፈስ ለመስበር ህዝብን ምንም ማምጣት አልችልም ብሎ እንዲያምን ለማድረግ ሰርተዋል።

ኢህአዲግ አቅዶ ለሚቀጥለው ምርጫ ስራቸው ከሚባሉት ውስጥ የትኛው ነው ታዲያ የህዝብን ድምጽ አስገኝቶለት ጥሩ ተወዳዳሪ ወይ አሸናፊ የሚያደርገው። በነጻ ምርጫ ለማሸነፍ ጥንካሬ ሆኖ ሊወሰድ ይችል የነበረው በፍላጎት አምነውበት ቢሆን አባላትን ማብዛቱ ነው። ተገደው በትእዛዝ ኢህአዲግ ሁኑ የተባሉት አይደለም ሌላ አሳምነው ለኢህአዲግ እንዲመርጥ ሊያደርጉ ግዜውን ነው የሚጠብቁት። ሌላው ቢቀር ሳይፈልጉ ከደሞዛቸው የምትቆነደደዋል ብር ታንገባቸዋል። አንዳቸውም ድምጽ አይሰጡትም። ከውስጣቸው ጅላጅል ሆነው የሚሞክሩ ቢኖሩ እንኳ ሚስታቸውን ልጆቻቸውን ማሳመን አይችሉም።

የተወሰኑ የተሰሩ መንገዶችን ህንጻዎችን አሳይቶ የእድገት ቁንጫ ሆኖ ለመታየት መሞከሩም በአለፈውም ተሞክሮ አልሰራም አሁን እስከጭራሹ ህዝብ ሲሰማው የሚያመው ጉዳይ ነው። የህጉ ጋጋታ ማስፈራራቱ በነጻ ምርጫ ተወዳዳሪ ለማሸነፍ ብቃት አለመኖርን አውቆ ኮሮጅ ለመገልበጥ እንዲመችና ተቃዋሚውን ለማሰናከል የተሰራ ነው። ኢህአዲግ በምርጫ 97 እንዲሸነፍ ብቻ አይደለም ጥሩ የሚባል ተሸናፊ ያላደረጉት ምክንያቶች አንዳቸውም በዚህ አምስት አመት ውስጥ መልስ አልተሰጠባቸውም መፍትሄ አልተሰራባቸውም። አሁን ደግሞ ብዙ ሺ ምክንያቶች ተጨምረዋል። ኢህአዲግ በነጻ ምርጫ ኮሮጅ ሳይገለብጥ ማሸነፍ አይደለም ድርጅት ሆኖ መቀጠል አይችልም።

ህዝብን ፈሪ በማድረግ የስልጣን እድሜን ማረዘም

ይህ ወያኔ ከባለፈው ምርጫ ተምራ ስራሁት የሚለው ኢህአዲግ ውስጥ ድንቅ ጭንቅላት አላቸው ተብሎ በምንሰበከው በነመለስ እንደአቅድ ተወስዶ ሲለፋበት የነበረ ነው። ይህ እቅድ ለኢትዮጵያ

ህዝብ ከአላቸው የኋላ ታሪካቸውም ከሚመስከርው ንቀት ላይ የመነጨ ነው። ህዝባችን እንዳሰቡት የመጨረሻ ፈሪ ቢሆን እንኳ ፍረሀቱ ለብቻው በሚሰጥር ድምጽ በሚሰጥበት ድምጽ መስጫ ክፍል ውስጥም ይኖራል ወይ ብለው እንኳን አላሰቡም። እኛ ህዝባችን ያለፈውም ምርጫ የኋላ ታሪኩም አቅጣጫ አሲይዞ የሚመራው ከተገኘ ከመነሻውም ድምጹን ለመስረቅ እንዳያሰቡ ማድረግ ይችላል። ለመስረቅ ከሞከሩም ድምጹን የማስመለስ አቅም አለው ነው የምንለው።

ኢህአዲጎች ድርጅታቸውን እንኳ ማትረፍ የሚችሉት እነመለስን መሰዋት ቢያደርጉ ነበር። ከባለፈው ምርጫ ትምህርት ወስደው ታግለው የመጡ ተራ አባልቱ ለራሳቸውም በሂወት ለሌሉ ጓደኞቻቸውም ጭምር ሀላፊነት ተሰምቷቸው ወርደው ከአሉበት የሚከፈለው የድርጅቱ ስራተኛነት እራሳቸውን አውጥተው የድርጅቱ በአለቤት እራሳቸውን ቢያደርጉ ኖሮ ነበር። ድርጅቱን እዚህ ችግር ውስጥ የከተቱን እጃቸው በንጽሁን ደም የተጨማለቀውን፤ በህዝብና በአገር ላይ በፈጸሙት ወንጀል የሚፈለጉትን ከውስጣቸው መንጥረው አውጥተው ለህግ ሰተው እውነተኛ ውስጣዊ ተህድሶ አድርገው ቢሆን ኖሮ ነበር። ይህም ብቻም አይደለም ድርጅቱ በአገርና ህዝብ ላይ ለፈጸመው ወንጀል ጥፋተኝነትን ተቀብለው ይቅርታ ጠይቀውበት፤ በአዲስ አበባ ስለተሰጠው ፖሊስ ብቅ ብለው ቢሆን ነበር ። ያኔ ይህን ድፍረትን የሚጠይቅ ትክክለኛ እርምጃ በመውሰዳቸው ህዝብ ያደንቃል። መሰዋትነታቸውን አስተዋጽኦቸውን የሰሯትንም ትንሽም ብትሆን መልካም ነገር ፈልጎም ቦታ ይሰጠው ይጀምራል። ድርጅቱ እንደድርጅት ወንጀለኛ ሆኖ ከመጠየቅም ይተርፍ ነበር። ምናልባትም ኢህአዲግ ጥሩ ተወዳዳሪ ወይ ጥሩ ተሸናፊ ሊሆን ይችላል ነበረ። ገንዘብ አላቸው፤ በድርጅት ስራ እውቀት አላቸው፤ በአስራ ሰባት አመት የሰልጣን ዘመናቸው ላሸናፊነት የሚያበቁ ብዙ ጉዳዮችን በመምዘዝ የተካኑ ናቸው፤ የኛ ተቃዋሚዎች የሌላቸውን የመታገል ሳይሆን ያሸናፊነት ጭንቅላት አላቸው.....በሌሎችም ብዙ ምክንያቶች ድርጅታቸውን ሂወት ኖሮት እንዲቆይ ማድረግ አገግመው ተመልሰውም ወደሰልጣን ሊመጡም ይችሉ ነበር።

ይህን አጠቃላይ ስናየው እነመለስ ትክክለኛ ምርጫ አድርገው ለማሸነፍ ሳይሆን አዘናግተው ለሌላ አምስት አመት ለመቀጠል ነው። ምርጫ የሚባል ነገር የለም ማለት አይችሉም። ስለዚህ አንድ የባለፈውን አይነት የህዝብ ተነሳሽነት ያለበት ምርጫ እንዳይኖር ይታገላሉ። ሁለት አውነተኛ ተቃዋሚዎች ከምርጫው እራሳቸውን እንዲያገሉ የሚቻላቸውን ሁሉ ያደርጋሉ። ሶስት ተቃዋሚዎች ተባብረው እንዳይገጥሟቸው ልዩነታቸው ላይ ይሰራሉ። አራት ህዝብ በተቃዋሚዎች ላይ ግደለሽ እንዲሆን ይሰራሉ። የመጨረሻ ግቡ ምርጫ ተካሂዶ ነበር እንዲባል ያህል ፈዛዛ ምርጫ አድርገው ሸውደው ማለፍ ነው።

ከላይ በአነሳናቸው ጉዳዮች እንደምንሰማ ገምተን እንደት አድርገን በምን አቅድ፤ ምን ብናደርግ ነው አራተኛውን አገራቀፋዊ ምርጫ ከ97ቱ ያላነሰ የህዝብ ተሳትፎ ያለበት የምናደርገው። ያውም ደግሞ ምርጫ አለ መባሉ ብቻ እንጂ ለምርጫ መሟላት የለባቸው ነገሮች በሌሉበት። ከባለፈውም በባሰ በሩ ሁሉ በተዘጋበት ይህን ምርጫ ውጤታማ የምናደርገው ለሚለው ጥያቄ መልስ መስጠት ብለህት ማሰብ ማቀድ ያስፈልጋል። እኛ ይህ አካሄድ እነዚህ ችግሮች ያስወግዳል ወይኔ የፈራውን ምርጫ አይነት በዚህ መንገድ ብንሄድ ማድረግ እንችላለን ይሰራል ብለን ያመንበትን አቅድ እናስቀምጣለን።

ብርቱካናዊ ምርጫ እንዲሰራ ያልዘገየ ውሳኔ ያስፈልጋል።

የተቃዋሚዎች አራተኛውን አገር አቀፋዊ ምርጫን አስመልክቶ ውሳኔ ያስፈልጋቸዋል። ለጥንካሬያቸው ለመጨረሻ ውጤቱ መልካምነት ውሳኔውን እንደት መቼ ነው የሚያደርጉት የሚሉት ጉዳዮች ቀጥተኛ አስተዋጾ አለቸው። ሁለት አማራጮች አሉ አንድ አሁን እያደረጉ እንዳሉት ቅድመ ሁኔታዎች አስቀምጠው እነዚህ ቅድመ ሁኔታዎች ከአልተሟሉ በምርጫ አንካፊልም በሚል አካሄድ ተጽኖ አድርጎ ቅድመ ሁኔታዎች ላይ እንዲወያይ ኢህአዲግ ላይ ተጽኖ ማድረግ። ሁለት በምርጫ እንካፊላለን ውሳኔ አሁኑኑ አስተላልፎ ለምርጫው በሙሉ ሀይል መስራት አሁኑኑ መጀመር። ቅድመ ሁኔታዎች እንዲሟሉ መታገል ነው። ሁለቱንም ምርጫዎች እንያቸው።

ቅድመ ሁኔታዎች ካልተሟሉ ለምርጫ አንካፊልም።

ይህ በተቃዋሚዎችም በወያኔም የቁርጥ የርግጡን ውሳኔ ጋር ነው መታየት ያለበት። ተቃዋሚዎች ያነሷቸውን ቅድመ ሁኔታዎች ወያኔ ለሚሟላት አይደለም እዚህ ጉዳይ ላይ ለመነጋገርም ፍቃድ ከአላሳየሰ። የሚያደርገውም ይህንኑ ነው። የተቃዋሚዎች በውሳኔያቸው ጸንተው ሳይካፈሉ ይቀራሉ?። አይመስለንም። ቢያደርጉስ ወያኔ ምኑ ነው የሚጎዳው ትግሉስ የሚጠቀመው እንደት ነው?።

የወያኔዎቹ የቁርጥ የመጨረሻ የርግጡን ውሳኔስ። እነመለስ ሰልጣን ብንለቅ ምሳችንን እናውቀዋለን ብለዋል። ከመቼውም ጊዜ በላይ አሁን እጃችንን ጠምዝዞ በግድ ከቤተመንግስት የሚያወጣን እስኪመጣ መልቀቅ አንችልም ብለው አምነዋል። አለመፈለግ አይደለም አንችልም ነው። ከመነሻው እዚህ አይነት ሁኔታ ውስጥ እራሳቸውን የሚከቱ እራስ ወዳጆች ስግብግቦች ብቻ ናቸው። በምንም ይሁን በምንም ያሉበት ሁኔታ ውስጥ አሉ። በነሱ ቦታ አርገን እራሳችንን ብናየው ምንስ ምርጫ አላቸው። ድፍረት የሚጠይቀውን ትክክል የሆነውን አርጎ እራስን ሰውቶ ለሎች የሚመች ነገርን መፍጠርን ለዛ ፍረሀታቸው በዝታ ስላለች በሀሳብ ደረጃ እንኳ በአይምሮቸውም የሚዘር አይደለም። ምክንያቶቹ ግን አሉ። ከትልቅ እንጀምርና የበለጠ ትርጉም ሊሰጣቸው ወደሚችሉው ብንሄድ። አገር፤ ህዝብ፤ ዘር፤ ድርጅት፤ የትግል ጓዶች፤ ቤተሰብ፤ ልጅ፤ ለራስ የነግን ማሰብ ...ስለአንዱም ማሰብ ግን አይፈልጉም። ይህ ለነመለስ ምክር አይደለም። ተቃዋሚው እነመለስ ያሉበትን አጣብቂኝ፤ አስተሳሰባቸውን፤ ውሳኔያቸው ምን ላይ መሰረት ያደረገ ሊሆን እንደሚችል አጽኖት ሰቶ እንዲያየው ነው።

እነመለስ ትንሽ መለዘብ፤ ቀዳዳ መክፈት፤ የሚያመጣውን ጣጣ ከአለፈው ምርጫ አይተዋል። ተምረንበታልም ብለዋል። ከምርጫው በኋላ በሙሉ በሩን መስኮቱን በመቀርቀሪያ ሲቀረቅሩ፤ ቀዳዳ ሲደፍኑ ነው ያሳለፉት። ከምርጫው በኋላ የተወሰኑ ውሳኔዎችቸውን፤ ስራዎቻቸውን፤ ንግግሮቻቸውን፤ የፕሮፓጋንዳው መሰረት፤ የአዳዲስ ሀጎቹ ምክንያት፤ ሁሉ ነገር የሚጠቀመው ወደ አንድ አቅጣጫ ነው። በሂወት ወይ እስር ቤት ሳንገባ መኖር የምንችለው ስልጣን ላይ ከቆየን ብቻ ነው ብለው አምነዋል። ተቃዋሚዎች ያስቀመጧቸው ቅድመ ሁኔታዎች ላይ አይደራደሩም። ቢደራደሩም ለይስሙላ ነው እንጂ ከስምምነት በኋላም ቅድመሁኔታዎች ተፋጻሚ አይሆኑም።

ጊዜ ሳይሰጡ አሁኑኑ ምራጫው ላይ እንካፊላለን ብሎ በግልጽ አቋም ውስጥ መሟላት ላለባቸው ቅድመ ሁኔታዎች ለምርጫውም ቀጥተኛ ስራ፤ ትግል መጀመር።

ተቃዋሚዎች ይህን በማድረጋቸው የወያኔን የሚቀጥለው ምርጫ ስትራቴጂ በትልቁ መፈታትን ጀመሩ ነው እኛ የምንለው። ወያኔ ምርጫ የሚባል የለም እንዳይል መንገዱን አቶት ነው እንጂ ያለፈውን አይነት የዘረራ ሽንፈት፤ የህዝብ መነሳሳት መቋቋም እንደማይችል አውቆታል። ተቃዋሚዎችን ምርጫው ላይ እርግጠኛ ሆነው እንዳይወስኑ በአሳሪ ህግ ጋጋታ ተስፋ በማስቆረጥ፤

ተቃዋሚዎችን በማበሳጨት፤ በመተነካከስ እርግጠኛ አንዳይሆኑ በማድረግ እንዲዘናጉ የማድረግ ብለህት ነው የያዘው። በሌላ በኩል እነሱን አሳንሶ እያሳየ እሱ የተሻለ ተወዳዳሪ የተዘጋጀ እንደሆነ ፕሮፓጋንዳ በመስራት ከዛ እንደነገሩ የሆነ ፈዛዛ ምርጫ ለመስረቅም ብዙም የማይከብድ አድርጎ ሸውዶ ማለፍ ነው።

አባቶች ግርግር ለሌባ ያመቻል የሚሉት ለንደዚህ አይነቱን ጉዳይ ነው። እንደደለመድነው አፍንጫ ስር ደርሰን በዘመቻ ስራ ከመራራጥና ለሌሎች ከመቻቸት ዛሬ ውሳኔ ማሳለፍ ነው ለኛ የሚያዋጣን። በቀጥታ ምርጫው ላይ ለመስራት የሚኖረንን ጊዜ እናስበው። ምን ያህል የምርጫ ዘመቻ መስራት እንደምንችል። ምን ያህል ከህዝባችን ጋር ለመገናኘትና ለመምከር እድል እንደሚሰጠን። የህዝብም የተቃዋሚዎችም በአይምሮ መዘጋጀት፤ ህዝብ ከምርጫው ቀድሞ አሁን መስረቅ እንደማይችሉ ቀጥተኛ መልክት ለማስተላለፍ የሚኖረውን ጊዜ፤ ከላይ ያነሳናቸውን የአመለካከት ችግሮች ለማጥራት የምናገኝውን በቂ ጊዜ። ተቃዋሚው ከህዝብ ጋር መናበብ ለወሳኝ ትግል ልምምድ እያደረጉ መቆየት ጥቅሙ ተቆጥሮም አያልቅም። በሌላ በኩል ወያኔን ከምርጫው በፊት ቀድመን ወደ እውነተኛ በህሪው እንገፋጥለን ማሰር መግደል እንዲጀምር እናደርገዋለን። ይህ ሁኔታ ደግሞ ምርጫው ሳይደረግ እራሱን በራሱ እንዲገድል ነው የሚያደርገው።

መተባበር

ብርቱካናዊ ምርጫ የምንፈልገውን ውጤት እንዲያመጣ ሌላ ተቃዋሚዎች ማድረግ ያለባቸው ተባብረው በአንድ መግጠም ነው። የኢትዮጵያን ሁኔታ ስናየው የማናሸንፈው ስላልቻልን ሳይሆን ስላልፈልግን ይመስላል። በተቃዋሚዎች በኩል። ለማሸነፍ ምን ማድረግ እንዳለብን እናውቃለን። ለምሳሌ ተባብረን ማሸነፍ እንደምንችል ሞክርነውም ተሳክቶ አይተነቀል። ከማሸነፍ በኋላ፤ ውርጂቶች ከወረደብን በኋላ ሳንሰማ ስለቀረን መተባበር አያስፈልግም የሚል ድጫዳሜ ላይ በምን አይነት አስተሳሰብ ነው የሚደረሰው። ለዛውም ቁም ነገር በሌለው እስከዛሬም ለማንም በአልገባው ነገር ላይ ስለተጣሉ ስለሚጣሉ። የቅንጅት ተባብሮ ያለፈው ምርጫ ላይ መግባት እንደት ሆኖ ነው ለመተባበር መጥፎ ምሳሌ ሊሆንሰ የሚችለው። ልዩነታችሁን ማጥበብ ለቻላችሁት እና ለመተባበር እየሞከራችሁ ላላችሁት ይህ ሀላፊነት ከመሰማት ስለሆነ አምላክ ይባርካችሁ የምንደግፈው የምንፈልገው ጉዳይ ነው። ልዩነታችሁ ለበለጠባችሁ ለአሁኑ ልዩነታችሁን አስቆጥራችሁ ወያኔን በማሸነፍ ላይ ተባብሩ። ቅድሚያ ለሚሰጠው ቅድሚያ ስጡ ወያኔን ማሸነፍን ከአሳካችሁ በኋላ ተጣልታችሁ ሳይሆን ስላስቀመጣችሁት የአቋም ልዩነት በስምምነት ተለያይታችሁ አለን በምትሉት ልዩነት ላይ በኋላ መወዳደር በህዝብ መፈረድም ትችላላችሁ። ስምምነቱን እንደገና የሚታደስ አድርጎ የመጨረሻ ስምምነቱ የሚፈርስበትን አሳሪ የማይሆንበትንም የመጨረሻ ቀንም ማስቀመጥ ይቻላል እኮ።

ይህ አለን የምትሉት ልዩነት ለወያኔም አይታየውም ስለአገርና ስለህዝብ የሚባለው ቢቀር ሁላችሁንም በተራ በተራ እየቀጠቀጠ ነው። ህዝብም ለለውጥ ከአለው ፍላጎት ከመነሻውም ልዩነታችሁ አይገባውም እንዲገባው ፍላጎቱም ያለው አይመስልም። ህዝብ ወያኔን አስቀምጦ በናንተ ልዩነት ላይ ለመጨቃጨቅ ድምጽ ለመስጠት የደላው አይደለም ይህን በማድረግ ወያኔን እንጂ ማንኛችሁንም ድርጅቶች አላማችሁንም አሸናፊ ማድረግ እንደማይችልም ያውቀዋል። ይህን ደግሞ ከሌላ ዙር ስህተት በኋላ የምንማርበት እንደማይሆን እርግጠኞች ነን። ለሁሉም ጊዜ አለው ህዝብንና አገርን ለመታደግ ጊዜ አለው ፖለቲካ ለመስራትም ጊዜ አለው። ዞሮ ዞሮ ዘግይቶ ይመጣል ነው ፍራቻችን እንጂ የመተባበርን አስፈላጊነትን አገር ቤት ያሉት ተቃዋሚዎች ያጡታል ብለን አናስብም። ወይ እርስ በርሳቸው ተወዳድረው ለወያኔ ይመቹታል ብሎ ማሰብ

ይከብደል።

አራተኛው አገራቀፋዊ ምርጫ ላይ ተቃዋሚዎች አልጋ በአልጋ የሆነ ሁኔታ አይገጥማቸውም። እገዛለው የሚለው ፓርቲ ሲፈጠር ጀምሮ ሁሉ ነገሩ እንግዳ ነው። ምርጫ አስፈጻሚው እንግዳ ነው። ምርጫ ታዛቢው ብቻ ሁሉም ነገር እንግዳ ነው። ለዚህ ለየት በአለ ሁኔታ ውስጥ ለሚደረግ ምርጫ የተለየ እንግዳ የሆነ አቅድ ያስፈልገዋል። እኛ በአራት ክፍል ከፍለን የኛን እናቀርባለን።

እንደገና እናነሳለን። አገራችንን ከዚህ በላይ ስህተት፤ ከዚህ በላይ መዘናጋትን፤ ከዚህ በላይ ያሉ አማራጮችን ሳይታዩ እንዲያልፉ ወይ ጊዜ የፈጠራቸውን አጋጣሚዎች ሳንጠቀም እንድናሳልፍ..... ሆኖ አይደለም ያለችን። ዛሬ ትክክል ለመሆን የናፈቅነውን ውጤት ለማምጣት መቅረብ ከአለበት ልንመረምረው ከሚገባ ብዙ አማራጭ ሀሳቦች እንደአንድ ተደርጎ አቅዳችን ይወሰድልን።

ለወደፊት ስራችን የህዝብ አስተያየት ጠቃሚ ነው። በዚህኛው ጽሁፍ በአነሳናቸው ቁምነገሮች ላይም ከታች በምናስቀምጣቸው ጉዳዮች ላይ ህዝብ ቢወያይበት መልሳቸውን ቢያስብባቸው ጥሩ ነው ብለን እናምናለን።

1. የሚቀጥለው ምርጫ ላይ ሁ--መ ያስቀመጥናቸው ነገሮች ተዛማጅ ምልስ ሊኖራቸው ስለሚችል በአንድ ብናስቀምጣቸውም እያንዳንዳቸው በቂ መልስ የሚፈልጉ ችግሮች ናቸው እንደት ነው ምርጫውን በኛ አሸናፊነት ለማጠናቀቅ መፍትሄ የምንፈልግላቸው። ለሁሉም ጥያቄዎች ግን ምርጫ ብቻ ይኖራል እነዚህን ችግሮች ለመቅረፍ ከወያኔ በኩል ምንም ፍላጎት የለም ተቃዋሚዎች ምርጫው ላይ መሳተፋቸው አይቀርም ብለን ወስደን ነው መልስ መፈለግ ያለብን። ከውጪ የሚገኝ ድጋፍንም ለአሁኑ እንተወው።

- 1.ሀ. ግድያ እስር ማስፈራራት
- ለ. ነጻ ሜዲያ (ተቃዋሚው የሚሰማበት ሜዲያ)
- ሐ. ነጻ ምርጫ አስፈጻሚ
- መ.ሁሉም ምርጫ ጣቢያ መታዘብ የሚችል ታዛቢ

2. ህግ አስከፊነት እራሱን ገለልተኛ እንዲያደርግ ምን ማደረግ አለብን።

3. ድምጹን ከመሰጠት በአለፈ የህዝብ ድርሻ ምን መሆን አለበት አገር ቤት ያለው በውጪ አገር የሚገኘው ብለን ከፍለን ማየት አለብን። ከግል አስተዋጾ ጀምረን የጋራ ወደሆነው አስተዋጾ አስበን።

4. የተቃዋሚ ድርጅቶች ድርሻ አገር ቤት ያሉት በውጪ ያሉት ሁለገብ ትግልንም ምርጫ ያደረጉትንም ጨምሮ

5. እንደት ነው ከ97 ምርጫ በአልተናነሰ የህዝብ ተሳትፎ እንዲኖርበት የምናደርገው።

6. የህዝብ ድምጽ እንዳይሰረቅ ከመነሻው ምን ማድረግ እንችላለን። ከተሞከረስ እንደት እናስቀመጥለን እናስመልሳለን።

7. ምን አይነት የቅስቀሳ መንገድ ነው በሚቀጥለው ምርጫ የሚያዋጣን።

8. ሊወሰዱ የሚገባቸው ጥንቃቄዎች።

እነዚህንና ተመሳሳይ ጥያቄ እየፈጠርን መልስ መፈለግ አለብን። ችግር ከሆነ ጥያቄ ከሆነ መልስ መፍትሄ ሊኖረው ይገባል። የመወያየቱም አስፈላጊነቱ ብዙ ነን አንዳችን ጋር መልስ መፍትሄ ይኖራቸዋል። ትክክል ያልሆነ መልስም ትክክል የሆነውን መልስ ለማግኘት በማነጻጸርያነት ይረዳል። ትክክል የሆነውን መልስም ሊያጭር ይችላል። ሌላው የመወያየቱ ጥቅም የብዙዎች ጭንቅላት ሲሆን የመሳሳታችንን እድል ያጠበዋል።

ዳኮታ ጥናት ማእከል።

Dakotareserch@yahoo.com

04/22/09